
Efektivita Age Control legislatívy v EÚ

Empirická analýza: dokáže reálne znížiť zneužívanie detí?

17. apríl 2026 · blog.opportunist.global

Politická premisa za EÚ legislatívou v oblasti Age Control (AC) — overovanie veku, Chat Control/CSAR, veková brána pre sociálne siete — je emocionálne jednoduchá: chránime deti pred zneužívaním. Táto premisa si vyžaduje empirické overenie. Analýza sa pozerá na tri otázky: **kto a kde deti reálne zneužíva, čo z toho Age Control postihne, a ako ľahko sa AC obchádza v praxi.**

Kontext: čo EÚ robí v apríli 2026

Situácia je trojvrstvová. **Chat Control 1.0** zomrel 3. apríla 2026, keď Európsky parlament odmietol jeho predĺženie hlasovaním 311:228. **Chat Control 2.0 (CSAR)** je v trilógovom rokovaní s cieľovým termínom leto 2026 — návrh by povinne zavádzal skenovanie obsahu vrátane end-to-end šifrovaných služieb. **Veková verifikačná aplikácia EÚ** bola 15. apríla 2026 oznámená ako „technicky pripravená“; používateľ nahrá pas alebo OP a platforma dostane iba potvrdenie „áno/nie“ k vekovej hranici.

Pilotné krajiny: Francúzsko, Španielsko, Taliansko, Grécko, Dánsko, Írsko, Cyprus. Oficiálne je aplikácia dobrovoľná, ale pod DSA musia platformy preukázať „ekvivalentnú účinnosť“ alebo čelia pokutám až 6 % globálneho obratu — de facto povinnosť. Rétorický rámec von der Leyenovej: „niet viac výhovoriek“, „nulová tolerancia“. Celá legitimita stojí na tom, že AC pomôže deťom. Podme sa pozrieť na dáta.

Kto v skutočnosti zneužíva deti

Toto je najdôležitejšia časť, pretože úplne rozmieňa premisu legislatívy. Dáta sú dlhodobo konzistentné naprieč krajinami a štúdiami:

93 % mladistvých obetí pozná páchatel'a — 59 % sú známi, 34 % rodinní príslušníci, **iba 7 % cudzí ľudia** (DOJ/RAINN). V potvrdených prípadoch cez americkú CPS **76 % detí** bolo zneužitých rodičom alebo zákonným opatrovníkom. V Holandsku iba 7 % páchatel'ov boli cudzinci obete. Austrálske štúdie dospievajú k podobným číslam.

Rizikový profil je tiež známy: deti v jednorodičovských domácnostiach s nepríbuzným dospelým majú **20-násobne vyššie riziko**, deti so zdravotným postihnutím 3-násobne vyššie. Incest a zneužívanie nevlastným otcom je dominantný vzorec vnútorodinného zneužívania.

Online rozmer existuje, ale je to prevažne *nadstavba* na offline vzťahoch — groomer je typicky dospelý, ktorého dieťa pozná cez rodinu, komunitu, šport, náboženstvo, školu. Úplne cudzí predátor z internetu je štatisticky okrajový jav.

Záver: AC legislatíva je vo svojej konštrukcii navrhnutá proti tej minoritnej časti problému, ktorá generuje najmenej obetí. Otčim, tréner, kňaz, strýko na Vianociach — títo ľudia nemajú ako byť „zastavení“ verifikáciou veku na Instagrame.

Online vektory: čo AC rieši a čo nerieši

Online zneužívanie má štyri odlišné fenomény, ktoré sa v politickom diskurze miešajú dokopy:

1. Distribúcia CSAM. Podľa IWF je 62 % medzinárodne identifikovaného CSAM hosťovaných na serveroch v EÚ. Ale kľúčový detail: tento materiál prakticky nie je na mainstream platformách, ktoré AC postihne. Cirkuluje na darknete, cez P2P, Tor hidden services, špecifické šifrované kanály. Verifikácia veku na Instagrame neovplyvní nikoho, kto obchoduje s CSAM na hidden service.

2. Grooming maloletých cez platformy. Tu AC zdanlivo dáva zmysel, no logika zlyháva: AC overí vek používateľa pri vytváraní účtu. Dospelý predátor si vytvorí účet legálne (18+). Maloletý tiež (13+ alebo 16+). AC nezabráni tomu, aby si dospelí a deti posielali správy. Skutočné riešenie — „security by design“ podľa Breyera: predvolené súkromné profily pre maloletých, obmedzené kontaktovanie neznámymi, varovania pri zdieľaní kontaktov, nahých fotiek — nič z toho nevyžaduje celoplošné overovanie veku.

3. Sextortion a self-generated obsah. Rastúci problém, kde teenager pošle intímny obsah komusi, kto ho potom vydiera. AC tu nerieši nič — všetci aktéri môžu byť legálne verifikovaní.

4. Vystavenie pornu. Jediný prípad, kde AC *teoreticky* funguje. Empirický dôkaz z UK a Austrálie to ale rozbíja — vid' nasledujúcu sekciu.

Obchádzanie: čo sa stalo v praxi

Empirické dáta z krajín, ktoré AC zaviedli skôr, sú zničujúce:

Po zavedení britského **Online Safety Act** v lete 2025 vzrástlo používanie VPN o **6 430 %**, registrácie VPN o 1 000 %. V **Austrálii** po 9. marci 2026 boli tri VPN aplikácie v top 15 bezplatných sťahovaní App Store v jediný deň. **Pornhub** odišiel z Austrálie, Francúzska, Louisiany a Texasu namiesto implementácie overovania — skončí iba s blokovacou obrazovkou.

Samotná Komisia to implicitne priznáva: dokumenty k novej EÚ aplikácii uvádzajú, že technicky zdatní neplnoletí môžu obísť obmedzenia cez VPN, ale EÚ to „považuje za obmedzenie akéhokoľvek verifikačného systému a nie za fatálnu chybu“. Preklad: vieme, že to nefunguje, ale aj tak to robíme.

Prieskumy: **41 %** používateľov internetu bolo požiadaných o overenie veku a **viac než polovica** sa pokúsila proces obísť. To nie je marginálny odpor — to je dominantné správanie.

Platformy reagujú cez detekciu VPN, GPS korelácie, deep packet inspection, blacklisty IP rozsahov. Ale obfuskované VPN (WireGuard cez port 443, shadowsocks, Mullvad s obfuskáciou, I2P) ostávajú prakticky nedetekovateľné. Rovnako triviálne metódy: zdieľaný účet rodiča, falošný OP, kúpený verifikovaný účet (už funkčný trh), hotspot z cudzej SIM.

Bariéra obídenia je nižšia než bariéra implementácie. Dospelí musia obetovať súkromie a nahrať štátne doklady; deti si stiahnu bezplatný VPN.

Efektivita: čo hovoria dáta o znížení zneužívania

Neexistuje empirický dôkaz, že AC legislatíva v ktorejkoľvek jurisdikcii viedla k poklesu zneužívania detí. Žiadna seriózna štúdia. Zavádzajúce metriky (počet reportov cez NCMEC, počet odstránených obrázkov) merajú *činnosť systému*, nie *ochranu detí*. Rozdiel medzi aktivitou a efektom je tu celý argument.

Hodnotenie Európskeho parlamentu k pôvodnému CSAR návrhu bolo drvivé: v súčasnosti neexistujú technologické riešenia, ktoré dokážu detegovať CSAM bez vysokej chybovosti, a regulácia by podkopala end-to-end šifrovanie a bezpečnosť digitálnej komunikácie. Právna služba Rady EÚ sama varovala, že by to porušilo Články 7 a 8 Charty základných práv.

Vedľajšie škody

Toto sú empirické, nie ideologické náklady AC:

Budovanie infraštruktúry masového sledovania. Aj keď je aktuálna aplikácia „privacy-preserving“ (zero-knowledge proofs, open source), vytvára centralizovanú identitnú vrstvu naviazanú na štátne doklady. Raz postavená infraštruktúra sa použije aj na iné účely — toto je štandardný vzorec (COVID passpory, ktoré von der Leyenová sama uviedla ako inšpiráciu).

Vytlačanie platforiem z EÚ. Signal avizoval odchod. Pornhub už odišiel z viacerých jurisdikcií. Menšie projekty, decentralizované služby a privacy-first operácie nemajú kapacitu na compliance — prežijú iba mega-korporácie. AC je nepriama daň v prospech Meta, Google, Microsoft.

Presun detí do horších prostredí. Keď sú maloletí vytlačení z mainstream platforiem, idú na menej moderované miesta — Discord servery bez moderácie, Telegram, náhodné fóra. Skutočné grooming priestory sú často menšie a menej viditeľné, nie tie veľké.

Falošný pocit bezpečia. Rodičia, ktorí dôverujú, že „veková verifikácia chráni“, sú menej ostražití pri tom, čo dieťa reálne robí a s kým komunikuje. AC môže *zhoršiť* situáciu posunutím pozornosti od reálnej prevencie.

Normalizácia štátnej identity pre online prístup. V konečnom dôsledku AC smeruje k modelu, kde je anonymný prístup na internet technicky nemožný. Toto je civilizačný posun, nie technická úprava.

Syntéza

Efektivita Age Control legislatívy pri znižovaní zneužívania detí je podľa dostupných dát blízka nule, možno marginálne pozitívna pri vystavení pornu u najmenej motivovaných detí. Zároveň:

- **Rieši nesprávny problém.** 93 % zneužívania prebieha offline, mimo dosahu akýchkoľvek digitálnych kontrol.
- **Rieši nesprávnu menšinu problému online.** CSAM necirkuluje na platformách, ktoré AC postihne.
- **Je triviálne obídateľná.** Empirické dáta z UK (+6 430 % VPN) a Austrálie to dokazujú v reálnom čase.
- **Vytvára infraštruktúru** s trvalými nákladmi na súkromie a architektonickú slobodu internetu.
- **Je politicky lacná.** Poskytuje silnú emocionálnu rétoriku („chránime deti“) bez nákladov, aké by mali skutočné opatrenia — zdroje pre sociálnu prácu, investigatívna polícia na darknete, vzdelávanie rodičov, legislatíva proti vnútorodinnému zneužívaniu.

Skutočné zníženie zneužívania detí by vyžadovalo: viac zdrojov na CPS a pedopsychológov, lepšie detekčné protokoly v školách a zdravotníctve, programy pre rizikové rodiny (jednorodičovské domácnosti s nevlastnými partnermi), investigatívne kapacity cielene na darknetové siete distribúcie CSAM, „security by design“ prístup pre online platformy, a osvetu detí o hraniciach a komunikácii s dospelými.

Nič z toho nie je v aktuálnom AC balíčku prioritou. To samo osebe je najsilnejším argumentom, že deklarovaný cieľ a skutočný cieľ sa rozchádzajú.

Zdroje a poznámky

Štatistické dáta o zneužívaní: U.S. DOJ / Bureau of Justice Statistics; RAINN (Rape, Abuse & Incest National Network); National Children's Alliance; holandské a austrálske národné štúdie. Dáta o VPN obchádzaní: ACS Information Age, TechRadar, Medianama, NordVPN/Proton reporty marec 2026. Štatút legislatívy EÚ: Wikipedia Chat Control entry, EDRI, Patrick Breyer MEP posts, European Commission press, EDPS.

Táto analýza je deskriptívna a opiera sa o verejne dostupné dáta k aprílu 2026. Neobsahuje právne odporúčania.